

ΣΤ. ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΟΥ

Σημαντικός είναι ο αριθμός των μαθητών που ασχολήθηκε με τα θέματα της Επιτροπής Παραγωγής και Εμπορίου. Ιδιαίτερα επισημάνθηκε το ζήτημα της εξέλιξης της τεχνολογίας, με τις θετικές και αρνητικές επιπτώσεις της.

Πολλά παιδιά προβληματίζονται έντονα για την εγκατάλειψη της υπαίθρου και την αδιαφορία της πολιτείας. Τονίζονται, επίσης, τα ολέθρια αποτελέσματα από τις πυρκαγιές και την αποψίλωση των δασών.

Εκτενής αναφορά γίνεται στο θέμα του τουρισμού και την οικονομική του σημασία για την πατρίδα μας.

Το θέμα των ζώων και τα μεταλλαγμένα τρόφιμα βρίσκονται, επίσης, στο στόχαστρο του προβληματισμού των μαθητών.

1. ΥΓΕΙΑ ΖΩΩΝ

α. Επισημάνσεις

- Ο άνθρωπος συμπεριφέρεται άσχημα στα ζώα και τα εξοντώνει, αν και η ζωή του είναι άρρηκτα συνδεδεμένη με αυτά.
- Οι οδηγοί, οι κυνηγοί, οι ψαράδες, αλλά και αυτοί που έχουν δικά τους ζώα ευθύνονται για τη σημερινή απaráδεκτη κατάσταση.
- Τα αδέσποτα ζώα είναι επικίνδυνα για τη δημόσια υγεία, είναι φορείς μεταδοτικών ασθενειών και επιτίθενται στους άνθρωπους. Τα βασανισμένα ζώα και πτώματα ζώων στους δρόμους αποτελούν απόδειξη αναλγησίας και αναισθησίας του ανθρώπου.
- Ανατριχιαστικές οι συνθήκες στα σφαγεία, ελλιπέστατα τα μέτρα υγιεινής και καθαριότητας.
- Κυκλώματα εμπόρων εξαφανίζουν ορισμένα είδη ζώων.
- Δελφίνια και φάλαινες, φώκιες και ψάρια αφανίζονται από τους ασυνείδητους ψαράδες.
- Οι εταιρείες καλλυντικών και φαρμάκων χρησιμοποιούν τα ζώα για πειράματα. Οι επιστήμονες κάνουν τα πάντα για τον άνθρωπο σε βάρος των ζώων. Έχουν αποθρασυνθεί.

β. Προτάσεις

- Αγώνας για την κατάργηση των πειραμάτων με ζώα.

- Ενημέρωση πολιτών και μποϋκοτάζ των εταιρειών που χρησιμοποιούν πειραματόζωα.
- Συρματοπλέγματα στις εθνικές οδούς για την προστασία των ζώων.
- Να μην αιχμαλωτίζουμε ζώα για την ευχαρίστησή μας.
- Ενημέρωση για ορθολογικούς τρόπους κυνηγιού.
- Ίδρυση οργανωμένων κέντρων προστασίας αδέσποτων ζώων.
- Διαμόρφωση πάρκων με σκοπό την περιθάλψη των ζώων.
- Τοποθέτηση “κολάρου” και “πομπού” στα αδέσποτα.
- Πανελλήνια διαμαρτυρία των ζωόφιλων μέσω των ΜΜΕ.
- Ενημέρωση των παιδιών από το νηπιαγωγείο.
- Ευαισθητοποίηση της κοινής γνώμης.
- Όχι στην ευθανασία των αδέσποτων, όχι στις γούνες, όχι στα πειράματα.
- Το κατοικίδιο είναι ευθύνη, πρέπει να έχουμε χρόνο και χώρο και να το αγαπάμε.
- Αυστηροί νόμοι για την εγκατάλειψη και θανάτωση των ζώων.
- Να ελέγχονται οι γεννήσεις στα κατοικίδια.
- Ίδρυση οργανωμένων δημοτικών κυνοκομείων.
- Να εφαρμοστεί το πρόγραμμα “Pet therapy” των ΗΠΑ και στη χώρα μας.
- Καλύτερη φύλαξη των εθνικών δρυμών.
- Αυστηρότερες ποινές στους παράνομους κυνηγούς.
- Στείρωση αδέσποτων ως αναγκαστική λύση.
- Εμβολιασμός των αδέσποτων.
- Κτηνιατρική υπηρεσία σε κάθε δήμο.
- Πρόγραμμα προστασίας ζώων μέσω των προγραμμάτων Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης στα σχολεία. Κοινό πρόγραμμα δράσης των δεκαπενταμελών συμβουλίων και της Βουλής των Εφήβων.
- Εκτύπωση φυλλαδίων, άντληση πληροφοριών από το διαδίκτυο για την ενημέρωση του κοινού.
- Να μειωθεί η περίοδος του κυνηγιού.
- Να απαγορευθεί το στήσιμο παγίδων για την αιχμαλωσία πουλιών.
- Να μην κυνηγούν σπάνια πουλιά, ιδίως για να τα βαλσαμώνουν.
- Χορήγηση δανείων για την αναπαραγωγή του αγριόχοιρου.

2. ΓΕΩΡΓΙΑ

α. Επιστημάνσεις

- Παραμελημένη η γεωργία, αν και είναι σημαντική για την οικονομία.
- Το κράτος αδιαφορεί και οι μεσάζοντες πλουτίζουν από τον κόπο του γεωργού.
- Ο αγρότης πληρώνει ακριβά τα κτηνιατρικά φάρμακα, τις ζωοτροφές και πουλάει φθηνά το γάλα ή το κρέας.
- Μεγάλο πρόβλημα είναι οι ποσοστώσεις στην παραγωγή και τα υψηλά επιτόκια δανεισμού.
- Τα χωριά ερημώνονται και η χώρα χάνει έσοδα από τη γεωργία.
- Δύσκολο να εφαρμοστεί αλλαγή καλλιέργειας λόγω των μικρών κλήρων.

- Χαμηλές επιδοτήσεις και πολλές φορολογικές επιβαρύνσεις.
- Συσσωρευμένα χρέη αγροτών δημιουργούν απόγνωση.
- Η υπερβολική χρήση χημικών ουσιών και λιπασμάτων για να αυξηθεί η παραγωγή στη γεωργία καταστρέφει την ισορροπία του περιβάλλοντος και προκαλεί σοβαρές επιπτώσεις στην υγεία.
- Κακή αγροτική πολιτική του κράτους.
- Απουσία ενημέρωσης του αγρότη για τις σύγχρονες μεθόδους καλλιέργειας.
- Επειδή δεν είναι ανταγωνιστικά τα αγροτικά προϊόντα, δεν διατίθενται εύκολα στην αγορά.
- Ακριβά μηχανήματα, καύσιμα, υψηλό κόστος παραγωγής, απουσία γεωπόνων.
- Άδικη κατανομή αγροτικής γης.
- Η δασική υπηρεσία δημιουργεί πρόβλημα με δήθεν δασικές εκτάσεις.
- Η Αγροτική Τράπεζα με υψηλούς τόκους αναγκάζει τους αγρότες να χάνουν τα κτήματά τους.
- Η ένταξη στην ΟΝΕ πιέζει τα αγροτικά προϊόντα και κρατά απαράδεκτα χαμηλές τις τιμές.
- Οι συντάξεις των αγροτών είναι πολύ χαμηλές.
- Σκληροί οι όροι του διεθνούς ανταγωνισμού, απειλητική η επέκταση της παγκοσμιοποίησης.
- Ακριβά φυτοφάρμακα.
- Η συμβατική γεωργία συμβάλλει στην καταστροφή του περιβάλλοντος και όχι στην αποτροπή της πείνας στις χώρες του Τρίτου Κόσμου.
- Οι νέοι αρνούνται να ζήσουν σε αγροτικό περιβάλλον.

β. Προτάσεις

- Παροχή κινήτρων στους αγρότες για παραμονή στα χωριά τους.
- Αύξηση επιδοτήσεων.
- Έγκριση επιδοτήσεων σε σύντομο χρονικό διάστημα.
- Φθινό πετρέλαιο, ρεύμα και λιπάσματα.
- Ενημέρωση αγροτών για τη νέα τεχνολογία.
- Δημιουργία πανεπιστημίων στην ύπαιθρο.
- Παροχή κινήτρων για επιχειρήσεις στην επαρχία.
- Αλλαγές καλλιέργειας, καινούρια φυτά με συμφωνία υπουργείου Υγείας και αγροτών.
- Επέκταση τυποποίησης προϊόντων.
- Αναδασμός της γης.
- Να μειωθούν οι εισαγωγές ανταγωνιστικών προϊόντων.
- Οι συνεταιρισμοί να απαγκιστρωθούν από τα πολιτικά συμφέροντα.
- Ανάπτυξη μελισσοκομίας.
- Να μη χαθεί η ελληνική παραδοσιακή κουζίνα.
- Να απαγορευθεί η χρήση τοξικών φαρμάκων.
- Το κράτος να απαγορεύσει τις διαφημίσεις μεταλλαγμένων προϊόντων.
- Να διοριστούν γεωπόνοι.
- Άμεση ρύθμιση των αγροτικών χρεών, μείωση των επιτοκίων της ΑΤΕ.
- Λαϊκές αγορές με βιολογικά προϊόντα.

- Προώθηση βιολογικής γεωργίας.
- Μέτρα προστασίας του εισοδήματος των αγροτών από ιδιώτες εμπόρους που λυμαίνονται τον κόπο τους.
- Εξαγωγές εμπορευμάτων στο εξωτερικό σε καλύτερες τιμές.
- Κίνητρα για τους νέους, για να ασχοληθούν με τη γεωργία.
- Να απαγορευθεί διά νόμου να διαθέτουν μεγάλες εκτάσεις γης όσοι δεν ασχολούνται με αυτή.
- Διαμόρφωση της ελληνικής αγροτικής πολιτικής σύμφωνα και με τα ελληνικά δεδομένα και όχι μόνο με αυτά των ευρωπαϊκών κρατών.
- Επιδοτούμενα προγράμματα για δυναμικές καλλιέργειες.
- Δημιουργία βιομηχανιών και βιοτεχνιών επεξεργασίας γεωργικών προϊόντων.
- Νέοι τρόποι καλλιέργειας σε συνεργασία με τα Πανεπιστήμια.
- Αυστηρός έλεγχος φυτοφαρμάκων και λιπασμάτων.
- Να γίνει σπορά άγονων εκτάσεων.
- Να αναπτυχθούν οι βοσκότοποι.
- Φθηνότερα εργαλεία, μηχανές, φυτοφάρμακα.
- Περικοπή επιδοτήσεων για μισθωτούς που κατέχουν γεωργική γη.
- Ίδιες ευκαιρίες μόρφωσης για τους αγρότες.
- Φοροαπαλλαγές - δάνεια - αύξηση τιμών αγροτικών προϊόντων, μητρώο αγροτών.
- Έλεγχος των εισαγομένων γεωργικών προϊόντων.
- Δημιουργία αυτόνομου συντονιστικού υπερκομματικού οργανισμού για τη γεωργία.
- Σωστές επενδύσεις στον αγροτικό τομέα.
- Αύξηση του γεωργικού κλήρου.
- Αρδευτικά έργα.
- Ίδρυση οικογενειακών αγροτοβιομηχανιών.
- Ίδρυση γεωργικών σχολών.
- Σύστημα αφαλάτωσης νερού με χαμηλό κόστος.
- Επεξεργασία βιομάζας για λίπανση καλλιεργειών.
- Καθορισμός από την πολιτεία των τιμών λιπασμάτων, φυτοφαρμάκων, μηχανημάτων.
- Ορθή διαχείριση των φυσικών πόρων και χρήση ήπιων μορφών ενέργειας: αιολικής, ηλιακής.
- Σωστή οικολογική χρήση της τεχνολογίας.
- Αγροτουριστική ανάπτυξη.
- Πρόωρες συντάξεις.
- Άυξηση σύνταξης.
- Διαφήμιση του ελαιόλαδου στο εξωτερικό.
- Εφαρμογή επιστημονικών προγραμμάτων για την αξιοποίηση της γης.
- Αποξήρανση των ελών.
- Καλύτεροι αγροτικοί δρόμοι.
- Δημιουργία πρότυπων αγροκτημάτων.
- Δάνεια από την Αγροτική Τράπεζα για πάταξη της αισχροκέρδειας από τους τοκογλύφους.
- Επέκταση των γεωργικών συνεταιρισμών.

- Εμπλουτισμός του υπεδάφους.
- Χρήση βιολογικών λιπασμάτων.
- Τυποποίηση - εκσυγχρονισμός εργοστασίων - κονσερβοποίηση.
- Ενημέρωση των αγροτών για σωστή χρήση χημικών μέσων, διαχείριση φυσικών πόρων, γνώση θεσμικού πλαισίου για την παραγωγή και διάθεση προϊόντων.
- Να μη θάβονται τα αγροτικά προϊόντα, αλλά να δίνονται στις φτωχές χώρες.
- Επιδότηση για όλο τον αριθμό των ζώων.
- Κατάργηση της ποσόστωσης στην κτηνοτροφία.
- Ενημέρωση για τα αναπτυξιακά προγράμματα, κρατικά και ευρωπαϊκά.
- Η πολιτεία να δημιουργήσει φορέα εξεύρεσης αγορών.
- Να γίνουν έργα υποδομής στην ύπαιθρο (αποστραγγιστικά, αρδευτικά, εξηλεκτρισμός υπαίθρου).
- Κεντρικές αγορές αγροτικών προϊόντων εντός και εκτός των νομών.
- Καλύτερη ιατροφαρμακευτική περίθαλψη στους αγρότες και στους κτηνοτρόφους.
- Συνεργασία κράτους - τοπικής αυτοδιοίκησης - αγροτών για την ανάπτυξη της υπαίθρου.
- Να ενισχυθεί η επαρχία με σχολεία, γιατρούς, πολιτιστικά κέντρα κ.ά., ώστε να μένουν οι αγρότες στον τόπο τους.
- Μονάδες εξειδίκευσης για νέους καλλιεργητές.

3. ΔΑΣΗ

α. Επισημάνσεις

- Τελευταία παρατηρείται αδικαιολόγητη μανία καταστροφής του δάσους, από αδιαφορία και κερδοσκοπία.
- Οι πυρκαγιές ανελήγτες δεν αφήνουν τίποτα στο πέρασμά τους.
- Εγκληματίες οι οικοπεδοφάγοι και οι εμπρηστές.
- Εκδρομείς και καπνιστές συμβάλλουν στην καταστροφή με την απροσεξία τους.
- Η ευθύνη βαραίνει κυβέρνηση και πολίτες.
- Εξαφάνιση του φυσικού πλούτου και πολλών ειδών πουλιών και ζώων.
- Μελαγχολία, όταν βλέπει κανείς την πλευρά του καμένου βουνού.
- Μειώνεται ο τουρισμός και κάποιοι χάνουν τις περιουσίες τους.
- Η Ελλάδα κάθε καλοκαίρι φλέγεται από το ένα άκρο στο άλλο.
- Ελλιπής φύλαξη και νομοθεσία για τους καταπατητές και τους εμπρηστές.

β. Προτάσεις

- Χρέος όλων μας η προστασία των δασών.
- Ενημέρωση, για να ξέρουμε πώς να επεμβαίνουμε σε περίπτωση πυρκαγιάς.
- Πρόσληψη περισσότερων φυλάκων, πυροσβεστών και νέες αγορές πυροσβεστικών οχημάτων.
- Παρατηρητήρια στα χωριά με βάρδιες.
- Ελικόπτερα παντός καιρού.

- Αυστηρές ποινές στους εμπρηστές.
- Να γίνουν δενδροφυτεύσεις.
- Άμεση αναδάσωση και ευαισθητοποίηση πολιτών.
- Να σταματήσει η στυγνή εκμετάλλευση των δασών.
- Να πάψουν τα προσύμφωνα για αγορά δασών.
- Κατάργηση παράνομων σχεδίων πόλης.
- Τοποθέτηση στα δάση “μικροτσίπς” που θα ειδοποιούν τους δασοφύλακες.
- Απαγόρευση της οικοπεδοποίησης στις καμένες δασικές εκτάσεις.
- Παραδειγματική τιμωρία των οικοπεδοφάγων.

4. ΑΛΙΕΙΑ

α. Επισημάνσεις

- Η αλιεία, μέσο επιβίωσης πολλών Ελλήνων.
- Πολλοί ψαρεύουν με παράνομα μέσα.

β. Προτάσεις

- Όχι στη δυναμίτιδα και στα δίχτυα των ψαράδων που καταστρέφουν τον γόνο.

5. ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

α. Επισημάνσεις

- Η Ελλάδα έχει πλούσια πολιτιστική κληρονομιά που δεν την εκμεταλλεύεται όσο πρέπει.
- Ο τουρισμός δραστηριοποιεί την βιομηχανία και συμβάλλει στη μείωση της ανεργίας.
- Το συνάλλαγμα που εισρέει ανεβάζει το οικονομικό και βιοτικό επίπεδο της χώρας.
- Με τον τουρισμό γίνονται πολιτισμικές ανταλλαγές, υπάρχει όμως και ο κίνδυνος να αλλοιωθεί η γλώσσα, καθώς και η εθνική και ηθική μας φυσιογνωμία.
- Ο τουρισμός αναπτύσσεται χωρίς κατάλληλη υποδομή.
- Μαρασμός σε διάφορα επαγγέλματα και τομείς της οικονομίας.
- Οι εμπλεκόμενοι δεν έχουν κατάλληλη παιδεία.
- Συχνά ρατσιστική αντιμετώπιση τουριστών.
- Οι τουρίστες δεν απολαύουν ανάλογων υπηρεσιών σε σχέση με τα χρήματα που πληρώνουν.
- Δεν υπάρχει τουριστική συνείδηση. Το περιβάλλον βλάπτεται.
- Καταστρέφεται η αρχιτεκτονική φυσιογνωμία του τοπίου. Οι τουρίστες καταστρέφουν αρχαιολογικούς χώρους.
- Έλλειψη σωστών ξενοδοχειακών εγκαταστάσεων.
- Ο τουρισμός έχει γίνει διεθνές Χρηματιστήριο.

- Ξεπουλιέται η παράδοσή μας και η λαϊκή τέχνη μας.
- Απειλείται ο πολιτισμός μας από τη μίμηση του ξενόφερτου τρόπου ζωής.
- Εξανεμίζεται με τις εισαγωγές το εισαγόμενο συνάλλαγμα.
- Προβλήματα οργάνωσης στον τομέα των μεταφορών.
- Έλλειψη τουριστικού ενδιαφέροντος το φθινόπωρο, το χειμώνα και την άνοιξη.
- Αδιαφορία για τη συντήρηση και διαφήμιση των ελληνικών μνημείων.
- Δυσφήμιση από βομβιστικές επιθέσεις τρομοκρατών.
- Δημιουργία νέων θέσεων εργασίας.

Συνέπειες:

- *Θετικές:* Προβάλλεται ο πολιτισμός μας, εισρέει συνάλλαγμα, οι κάτοικοι βρίσκουν εργασία, αλληλογνωριμία λαών και σύσφιγξη σχέσεων. Άνοδος βιοτικού επιπέδου, συγκράτηση ανθρώπων της υπαίθρου στον τόπο τους. Ειρήνη. Οικονομική ανάπτυξη. Αναπτυξιακά έργα, ανάπτυξη συγκοινωνιών, εκσυγχρονισμός υπηρεσιών, προσέγγιση πολιτιστικής παράδοσης των λαών.
- *Αρνητικές:* Εκμετάλλευση τουριστών. Προτιμούνται οι ξένοι ως διαθέτοντες «χρήμα». Πελάτες β' κατηγορίας οι Έλληνες. Έξαρση βίας και εγκληματικότητας. Καταστροφή φύσης. Αλλοίωση εθνικής φυσιογνωμίας.

- Ρύπανση, ναρκωτικά.

Περιοδική απασχόληση - Αύξηση τιμών.

- Ο δυσαρεστημένος τουρίστας δυσφημίζει την χώρα μας. Αρχαιοκαπηλία, ξενομανία.
- Αλητοτουρισμός: γύμνια, απληστία, διαφθορά, αλλοιώνουν τον τρόπο ζωής.

β. Προτάσεις

- Ενημέρωση, προσπάθεια για βελτίωση των παρεχομένων υπηρεσιών.
- Αποτελεσματική αστυνόμευση.
- Καλή οργάνωση στα μέσα μεταφοράς.
- Συντήρηση μνημείων.
- Εκσυγχρονισμός ΕΟΤ.
- Έργα οδοποιίας.
- Καθαρισμός ακτών και θαλασσών.
- Τοποθέτηση περισσότερων κάδων απορριμμάτων.
- Ενίσχυση χειμερινού τουρισμού.
- Ανάπτυξη εναλλακτικών μορφών τουρισμού και αγροτουρισμού.
- Αναμόρφωση τουριστικής εκπαίδευσης.
- Ποιοτικός τουρισμός.
- Έλεγχοι ποινικού μητρώου τουριστών.
- Αξιοκρατική στελέχωση του ΕΟΤ.
- Σεβασμός στην παράδοση.
- Όχι στην "ξενοδοχειοκρατία" του μπετόν και του πλαστικού.
- Βελτίωση λειτουργίας μουσείων, αρχαιολογικών χώρων, χιονοδρομικών κέντρων.
- Προβολή της Ελλάδας με όλα τα μέσα, ακόμη και με το internet.
- Διατήρηση των παραδόσεων.
- Έλεγχος τιμών.

- Υπηρεσίες προς τους ξένους από ειδικούς με σεβασμό και υπευθυνότητα.
- Κρατικός έλεγχος για προστασία των δικαιωμάτων των τουριστών.
- Προστασία των αρχαιολογικών χώρων.
- Έλεγχος για διακίνηση ναρκωτικών.
- Να τιμωρούνται οι κακοί τουριστικοί πράκτορες.
- Να ιδρυθούν σύγχρονα ξενοδοχεία.
- Συχνές θαλάσσιες περιπολίες από τις λιμενικές αρχές.
- Να αυξηθεί ο αριθμός των ξεναγών.
- Να δημιουργηθούν νέα μουσεία με κέρινα ομοιώματα.
- Καλλωπισμός των νησιών με πάρκα και ενυδρεία.
- Να προσέχουμε περισσότερο την καθαριότητα.
- Η χώρα μας να γίνει πιο φιλική στους τουρίστες.
- Αυστηρές ποινές για τους αρχαιοκάπηλους.
- Προγραμματισμός καλλιτεχνικών δραστηριοτήτων.
- Σχεδιασμός και σωστός προγραμματισμός.
- Όσοι ασχολούνται με τα τουριστικά επαγγέλματα οφείλουν να συμπεριφέρονται ευγενικά και προς τους Έλληνες.
- Αναβάθμιση μέσω μαζικής μεταφοράς (αεροπλάνων, τρένων, οδικού δικτύου).
- Να αντιμετωπίζουμε κάθε εισαγόμενο προϊόν, υλικό ή πνευματικό, με κριτικό πνεύμα.
- Να προτιμάμε την ελληνική διασκέδαση και κουλτούρα.
- Να αποκτήσουμε τουριστική συνείδηση.

6. ΕΝΕΡΓΕΙΑ

α. *Επισημάνσεις*

- Το πετρέλαιο τελειώνει, αν συνεχισθεί η αλόγιστη χρήση του.
- Εναλλακτικές πηγές ενέργειας για το αυτοκίνητο οι συσσωρευτές και οι ενεργειακές κυψέλες υδρογόνου.
- Η πυρηνική ενέργεια απαραίτητη για επιστημονικούς λόγους. Μεγάλος ο κίνδυνος που διατρέχουμε από τα εργοστάσια, τα πυρηνικά όπλα, τα ραδιενεργά απόβλητα.
- Στη χώρα μας παράγεται ενέργεια από υδροηλεκτρικά εργοστάσια και αστικά πάρκα.
- Στην επόμενη δεκαετία θα αντιμετωπίσουμε οξύ ενεργειακό πρόβλημα.
- Υπερκατανάλωση πηγών ενέργειας.
- Ακριβή η αιολική ενέργεια.
- Το ενεργειακό πρόβλημα χρειάζεται μακροχρόνιο και σωστό σχεδιασμό για την αντιμετώπισή του. Είναι διακρατικό και παγκόσμιο.
- Η χώρα μας να εκμεταλλευτεί τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας.
- Η πυρηνική ενέργεια είναι επικίνδυνη.
- Κινδυνεύουμε από μια πιθανή έκρηξη στο πυρηνικό εργοστάσιο της Βουλγαρίας.
- Τα εργοστάσια που λειτουργούν με πυρηνική ενέργεια και με σωστές προ-

διαγραφές είναι αποδοτικά για 50 χρόνια. Οι οικολόγοι αντιδρούν, αλλά έχουν άδικο.

- Η πυρηνική ενέργεια θα καταστήσει τη χώρα μας ισχυρή δύναμη.
- Η χώρα μας θα μπορούσε να γίνει αυτάρκης, αν χρησιμοποιούσε τις εναλλακτικές πηγές που είναι φιλικές προς το περιβάλλον.

β. Προτάσεις

- Ηλεκτροκίνηση αυτοκινήτων.
- Χρήση υδρογόνου ως καυσίμου.
- Όραμα ένας κόσμος χωρίς βενζινοβόρα και ρυπογόνα αυτοκίνητα.
- Δημοκρατική συμφωνία και συνεργασία με άμεσο σκοπό το οριστικό κλείσιμο των πυρηνικών αντιδραστήρων.
- Στροφή των κρατών στις ήπιες μορφές ενέργειας.
- Έλεγχος στα πυρηνικά εργοστάσια για τις συνθήκες εργασίας, την τοξικότητα των αποβλήτων, την επικινδυνότητά τους.
- Οικολογική συνείδηση.
- Έλεγχος εργοστασιακών ρύπων.
- Υγειονομική ταφή απορριμμάτων.
- Να προωθηθεί η χρήση του φυσικού αερίου.
- Να προσεχθούν τα κοιτάσματα βωξίτη και ουρανίου και τα κοιτάσματα πετρελαίου Αιγαίου και Ιονίου.
- Χρηματοδότηση της έρευνας στον τομέα της παραγωγής ήπιων μορφών ενέργειας.
- Τοποθέτηση ανεμογεννητριών σε μεγάλη έκταση στις νησιωτικές και παράκτιες περιοχές.
- Τοποθέτηση συλλεκτών ηλιακής ενέργειας και γεννητριών κινουμένων από θαλάσσια κύματα (όπως στη Σαντορίνη).
- Αξιοποίηση των ανεξάντλητων αποθεμάτων.
- Να είμαστε πολύ προσεκτικοί στη χρήση της πυρηνικής ενέργειας.
- Κατασκευή εργοστασίων παραγωγής ενέργειας.
- Λειτουργία εργοστασίων πυρηνικών σε ακατοίκητες περιοχές με σωστές προδιαγραφές.

7. ΥΔΑΤΙΝΟΙ ΠΟΡΟΙ

α. Επισημάνσεις

- Απατηλές οι στατιστικές, φαινομενική η αφθονία.
- Η δυνατότητα εύκολης άντλησης των νερών οδηγεί στη μείωση της στάθμης του.
- Τα νερά μολύνονται από τα φυτοφάρμακα, τα εργοστάσια και τα απόβλητα.
- Οι λίμνες, οι θάλασσες και το πόσιμο νερό κινδυνεύουν από τη ρύπανση και τη μόλυνση.

β. Προτάσεις

- Να γίνουν χωμάτινα φράγματα συγκράτησης νερού.
- Πλήρης αξιοποίηση πηγών ύδρευσης.
- Ορθολογική χρήση επιφανειακών υδάτων.
- Βιολογικός καθαρισμός αστικών και βιομηχανικών λυμάτων.
- Οικολογικές καλλιέργειες και λιγότερη χρήση φυτοφαρμάκων.
- Ενημέρωση πολιτών για σωστή διαχείριση νερού.
- Μείωση άσκοπης κατανάλωσης.
- Αυστηρά μέτρα για όποιον μολύνει τους υδροφόρους ορίζοντες.

8. ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ

α. Επισημάνσεις

- Η τεχνολογία δημιουργεί θαύματα, αλλά θέτει και σε δοκιμασία τον ανθρωπισμό μας.
- Με την τεχνολογία αποκτήθηκαν νέες δυνατότητες και το βιοτικό επίπεδο ανέβηκε. Συχνά, όμως, το συναίσθημα τέθηκε σε δοκιμασία.
- Καταστροφή του περιβάλλοντος.
- Ανησυχίες για την υπέρβαση των ορίων της φύσης και της ηθικής.
- Η νέα τεχνολογία πρέπει να περάσει σ' όλους τους κρατικούς τομείς (παιδεία, δημόσια διοίκηση).
- Τεχνολογικός εκσυγχρονισμός της βιομηχανίας.
- Με την τεχνολογία και την επιστήμη έχουν δημιουργηθεί ιδανικές συνθήκες διαβίωσης.
- Παρατηρείται ανταγωνισμός γνώσεως και τεχνολογίας.
- Η απαίτηση της τεχνογνωσίας ευνοεί όσους μπορούν να την αποκτήσουν, αφήνει όμως απ' έξω τους απλούς πολίτες.
- Η τεχνολογική εξέλιξη δεν συμβαδίζει με την βελτίωση του επιπέδου ζωής όλων. Το αίτημα όμως για ποιότητα ζωής παραμένει.
- Η έλλειψή της εκδηλώνεται στην ανταγωνιστική σχέση φυσικού και κοινωνικού περιβάλλοντος και στη διασάλευση της ψυχικής ισορροπίας.
- Ο άνθρωπος υπαίτιος για την κακή χρήση της τεχνολογίας (μόλυνση, ρύπανση). Καταστροφή βιοτόπων και φυσικής ομορφιάς.
- Η σημερινή πρόοδος έχει βάση της τα συμφέροντα και όχι την ιστορική μας παράδοση.
- Οι χώρες του Τρίτου Κόσμου αδυνατούν να εφαρμόσουν την Τεχνολογία, γιατί τις εκμεταλλεύονται τα ισχυρά κράτη.
- Δέχονται ραδιενεργά κατάλοιπα των αναπτυγμένων χωρών.
- Οι πολυεθνικές εταιρείες επενδύοντας συνεχώς σε τεχνολογία αποκομίζουν υπερβολικά κέρδη.
- Και οι επιστήμονες για το χρήμα παραβιάζουν ηθικούς κανόνες.
- Τα πυρηνικά αποτελούν τον εφιάλτη του μέλλοντος.
- Η πρόοδος και η εξερεύνηση του διαστήματος είναι συνδεδεμένη με το μέλλον του ανθρώπου.

– Η Ελλάδα δεν διαθέτει αυτοκινητοβιομηχανία. Ακόμη και τα εργοστάσια συναρμολόγησής τους μεταφέρθηκαν σε άλλες χώρες.

Συνέπειες:

Αρνητικές:

- Διάβρωση ψυχικού και συναισθηματικού κόσμου, αλλοίωση ανθρώπινων σχέσεων, έλλειψη αυτογνωσίας, ισοπέδωση προσωπικότητας, φθορά αξιών, σκληρός ανταγωνισμός.
- Μόλυνση περιβάλλοντος, υποβάθμιση φύσης, εξάντληση ενεργειακών πόρων, μηχανοποίηση της συνείδησης, απληστία.
- Επικίνδυνη χρήση πυρηνικής ενέργειας.
- Ανάπτυξη πολεμικής τέχνης, αισθήματα φόβου, αβεβαιότητας.
- Ανία, μονοτονία, άγχος, αρρώστιες.
- Βία και εγκληματικότητα.
- Η εξειδικευμένη τεχνολογική γνώση δημιουργεί το μονοδιάστατο άνθρωπο.
- Αστικοποίηση, μείωση πληθυσμού υπαίθρου.
- Διαφήμιση και υπερκαταναλωτισμός.
- Ανεργία.
- Μεταλλαγμένα τρόφιμα.
- Λόγω κόστους της τεχνολογίας πείνα σε πολλούς φτωχούς λαούς.
- Απογύμνωση ανθρώπου από το συναίσθημα.

Θετικές:

- Αύξηση παραγόμενων αγαθών σε λιγότερο χρόνο εργασίας.
- Υπερνίκηση δυσκολιών-Απαλλαγή από βαριές εργασίες.
- Βελτίωση ποιότητας αγαθών.
- Άνοδος βιοτικού επιπέδου.
- Ελεύθερος χρόνος για ενασχόληση με αθλητισμό, πολιτισμό.
- Διάνοιξη πνευματικών οριζόντων.
- Αξιοποίηση φυσικών πόρων.
- Ενεργοποίηση τομέων της οικονομικής ζωής.
- Πρόοδος ιατρικής, καταπολέμηση ασθενειών.
- Μείωση κοινωνικών ανισοτήτων.
- Καλύτερη επικοινωνία μέσω των ΜΜΕ.
- Τελειοποίηση συγκοινωνιακών μέσων.

β. Προτάσεις

- Να περιοριστούν οι αρνητικές επιπτώσεις της τεχνολογίας.
- Βοήθεια στις χώρες του Τρίτου Κόσμου, ώστε να εκμεταλλευτούν για λογαριασμό τους τις πλουτοπαραγωγικές τους πηγές και την τεχνολογία.
- Να μην εξελίσσεται ανταγωνιστικά η τεχνολογία σε σχέση με τον πνευματικό πολιτισμό.
- Η παιδεία να χρησιμοποιεί τα τεχνολογικά επιτεύγματα ως μέσα και όχι ως σκοπό.
- Να ξαναβρούμε την ανθρωπιά μας.
- Να επαναφέρουμε τις ηθικές αξίες και τα υψηλά ιδανικά.
- Να ενημερώνεται ο κόσμος για τη νέα τεχνολογία και για τις έρευνες στο διάστημα.

- Μειωμένοι φόροι στους παραδοσιακούς επαγγελματίες και επιχορήγησή τους από το κράτος.
- Προβολή της αξίας των παραδοσιακών επαγγελμάτων από τα ΜΜΕ.
- Διαφήμιση των χειροποίητων προϊόντων.
- Βελτίωση του εξοπλισμού των σχολείων και ΑΕΙ με σύγχρονη τεχνολογία.
- Οικονομικά κίνητρα για ανακάλυψη ταλαντούχων επιστημόνων.
- Ορθολογική χρήση της τεχνολογίας.
- Να αποκηρυχθούν οι πυρηνικές δοκιμές από τους ισχυρούς της γης.
- Να διαχειριζόμαστε τα τεχνικά μέσα σύμφωνα με τη χρησιμότητά τους.
- Η επιστήμη και η τεχνολογία να τελούν στην υπηρεσία του ανθρωποκεντρικού μοντέλου ανάπτυξης.
- Προγραμματισμένη βιομηχανική ανάπτυξη.
- Βιολογικός καθαρισμός - αναδάσωση.
- Όλοι να εκπαιδεύονται στις νέες τεχνολογίες.
- Οργάνωση σεμιναρίων επανακατάρτισης.
- Να μην απομακρυνθούμε από τους άλλους ανθρώπους.
- Αύξηση των κονδυλίων για επιστήμη και έρευνα.
- Καλλιέργεια σφαιρικής επιστημονικής σκέψης.
- Έλεγχος και αυστηρές ποινές σε όσους κάνουν κακή χρήση της τεχνολογίας.
- Η πολιτεία οφείλει να δημιουργήσει εκπαιδευτικά κέντρα πληροφορικής για τους ενδιαφερόμενους πολίτες.
- Καθιέρωση ημέρας ανακωχής.
- Με φειδώ η χρήση των κινητών τηλεφώνων, επειδή είναι επικίνδυνα.
- Λήψη κοινωνικών και πολιτικών μέτρων που θα προστατεύσουν τους πολίτες από τα βλαβερά αποτελέσματα της τεχνολογίας.
- Μέτρα για το περιβάλλον από την αλόγιστη χρήση των επιστημονικών γνώσεων.
- Η νέα τεχνολογία να είναι καθαρή-οικολογική.
- Πρόσβαση στις δορυφορικές πληροφορίες.
- Η τεχνολογία να γίνει εργαλείο βελτίωσης των συνθηκών ζωής.
- Αποπροσανατολισμός του κοινού από την καταναλωτική ιδεολογία.
- Συλλογική εγρήγορση και αντίδραση επιστημόνων.
- Όχι στην κοινωνικοποίηση μέσω διαδικτύου.

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟΙ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΕΣ - ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ

α. Επισημάνσεις

- Το internet είναι μια πραγματικότητα, με δυνατότητα πρόσβασης σε βιβλιοθήκες-μουσεία.
- Δεν απομονώνει, ίσα-ίσα που σου δίνει τη δυνατότητα να επικοινωνείς με πολλούς.
- Προβλήματα στο internet δημιουργούν οι ασυνείδητοι hackers που παραλλάσσουν αρχεία, αποπροσανατολίζουν και αλλοτριώνουν.
- Η ύπουλη εισβολή Η/Υ σκοτώνει τις ανθρώπινες σχέσεις.
- Ψεύτικη η επαφή μέσω internet.

- Θετικό μέσο για την αγορά εργασίας.
 - Η/Υ ως μαλακό ναρκωτικό.
 - Αρνητικά κρίνεται η πρωτοβουλία της Εκκλησίας να δημιουργήσει net-café.
 - Η εκτεταμένη χρήση του internet δημιουργεί αποβλάκωση.
 - Αναγκαίος ο Η/Υ, αλλά συγχρόνως και επικίνδυνος.
 - Η ανάπτυξη της τεχνολογίας δεν εξασφαλίζει το απαραβίαστο της ιδιωτικής ζωής.
 - Επικίνδυνα το ηλεκτρονικό φακέλωμα και η ηλεκτρονική κατασκοπεία.
 - Η γνώση των Η/Υ είναι απαραίτητη για όλους μας.
 - Δημιουργούνται νέες αγορές εργασίας.
 - Εμφανίζονται νέα επαγγέλματα.
 - Τα προϊόντα βελτιώνονται και μειώνονται οι τιμές.
 - Κίνδυνος να αυξηθεί η ανεργία.
 - Κίνδυνος πρόσβασης στην ιδιωτική ζωή.
 - Το διαδίκτυο προσφέρει πληθώρα πληροφοριών.
 - Εκπληκτικός συνδυασμός ήχου-εικόνας και γραπτού λόγου.
 - Οι άνθρωποι που δεν γνωρίζουν τον κόσμο της πληροφορικής, στο μέλλον θα βρίσκονται εκτός πραγματικότητας.
 - Το internet παρασύρει μικρούς και μεγάλους (Διευθύνσεις, Ναζί, πορνό).
 - Μείωση των εργατικών χεριών.
 - Το internet γεφυρώνει τις αποστάσεις.
 - Η εισβολή της νέας τεχνολογίας επιδρά καταλυτικά στη διαμόρφωση των συνθηκών ζωής. Βοήθησε τον άνθρωπο, αλλά και επενέβη καταστροφικά στη ζωή του.
- Θετικά: Ακρίβεια και ταχύτητα στην επεξεργασία πολλών δεδομένων συγχρόνως, αποθήκευση και φύλαξη απορρήτων κρατικών πληροφοριών, βελτίωση της παραγωγής, ιδίως στη βαριά βιομηχανία, ελαχιστοποίηση σφαλμάτων, επίτευξη άμεσης επικοινωνίας μέσω του ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, εύκολη και ταχεία πρόσβαση στις πληροφορίες. Αξιοποίηση ηλεκτρονικού εμπορίου.
- Αρνητικά:
- Πληροφορίες τις οποίες δεν μπορεί κανείς να προβλέψει (πορνογραφία, οδηγίες παρασκευής ναρκωτικών).
 - Εμφάνιση «πειρατών» που δημιουργούν προβλήματα σε απλούς χρήστες αλλά και παρεμβάσεις στα ηλεκτρονικά συστήματα που έχουν σχέση με την ασφάλεια και την άμυνα των κρατών.
 - Εμφάνιση «ιών» που θέτουν σε κίνδυνο ολόκληρα σύνολα πληροφοριών.
 - Ψυχική αναστάτωση στα παιδιά, αποξένωση των ανθρώπων, επιπτώσεις στη σωματική υγεία.
 - Ο Η/Υ δημιουργεί πολλά προβλήματα στον άνθρωπο, γιατί δεν προλαβαίνει να κατανοήσει και να ελέγξει τις πληροφορίες.
 - Οι ανώριμοι χρήστες γίνονται παθητικοί δέκτες οποιασδήποτε εικόνας και πληροφορίας.

β. Προτάσεις

- Μεγαλύτερη ανάπτυξη προγραμμάτων σχετικών με τις νέες τεχνολογίες στο σχολείο. Διδασκαλία μέσω αυτών σε συνδυασμό με τα βιβλία.

- Προστασία των δικαιωμάτων των χρηστών του internet από το Ελληνικό Κράτος.
- Μήνυμα στον Η/Υ για τους κινδύνους από συχνή χρήση του, όπως ακριβώς το μήνυμα πάνω στα πακέτα των τσιγάρων.
- Χρήση του Η/Υ με μέτρο.
- Ειδικοί νόμοι σε διεθνές επίπεδο για προστασία προσωπικής ελευθερίας.
- Αναθεώρηση όσων αφορούν το δικαίωμα συνδιαλέξεων των πολιτών με σύστημα κωδικοποίησης.
- Ορθή χρησιμοποίηση του internet από τον άνθρωπο.
- Να μη θεοποιούμε τους Η/Υ.
- Προγραμματισμός και αξιοποίηση σε ανάλογες θέσεις ατόμων, τα οποία μπορούν να διαφυλάξουν τον κυβερνοχώρο σε παγκόσμια κλίμακα.
- Καθιέρωση συγκεκριμένων κανόνων συναλλαγής μέσω του διαδικτύου.
- Παραδειγματική τιμωρία όσων εκμεταλλεύονται το διαδίκτυο και έχουν διαστρεφικές τάσεις.
- Καταστολή της «πειρατείας» που αφορά τη διαφύλαξη της ασφάλειας των κρατών.
- Άμεση συμβολή της χώρας μας προς την κατεύθυνση της εκμετάλλευσης και της αξιοποίησης των Η/Υ και των συστημάτων του διαδικτύου σε παγκόσμιο επίπεδο.
- Να μην αφήσουμε τους υπολογιστές να εξουσιάζουν τη ζωή μας.
- Να βρεθεί τρόπος να «φιλτράρονται» μόνο οι ωφέλιμες πληροφορίες του internet.
- Μείωση ωραρίου, πρόωρη συνταξιοδότηση σε όσους ασχολούνται με Η/Υ.
- Οι Η/Υ να λειτουργούν υπέρ του ανθρώπου.
- Να διασφαλισθούν οι διαπροσωπικές σχέσεις.
- Βαριές ποινές για παραβίαση προσωπικών απορρήτων.
- Θέσπιση νόμων που να διασφαλίζουν τους πολίτες.
- Μείωση τηλεφωνικών τελών από τον ΟΤΕ για τις συνδέσεις με internet.

ΚΛΩΝΟΠΟΙΗΣΗ

α. Επισημάνσεις

- Συνέπεια της ανάπτυξης της τεχνολογίας.
- Η υπέρμετρη φιλοδοξία κάνει τον άνθρωπο να καταφεύγει σε ακραία επιτεύγματα, όπως η κλωνοποίηση.
- Μεγάλο βήμα για τη ζωή του ανθρώπου.
- Η κλωνοποίηση ανθρώπων προσβάλλει την ανθρώπινη αξιοπρέπεια και υπονομεύει τον πλανήτη μας.
- Συμβάλλει στην αντιμετώπιση ασθενειών, γήρατος, έγκαιρη διάγνωση νοσημάτων, αλλά δημιουργεί και φόβο (άνθρωπος του καρμπόν), σχεδιασμένα προϊόντα.
- Η κλωνοποίηση μπορεί να φτάσει στην ύβρι.
- Ανησυχίες υπέρβασης ορίων ηθικής-φύσης.
- Η κλωνοποίηση να μη στραφεί ενάντια στο ανθρώπινο γένος.

Συνέπειες:

Αρνητικές:

- Οικολογική σύγχυση.
- Καταστροφή βιολογικών ειδών.
- Αλλοίωση της ποικιλομορφίας του ανθρώπινου είδους.
- Δημιουργία βιοηθικών βιοϊατρικών και νομικών προβλημάτων.

β. Προτάσεις

- Σεβασμός στη φύση, όχι στην αλόγιστη κλωνοποίηση.
- Όχι στην κλωνοποίηση ανθρώπων.
- Ενημέρωση από τα ΜΜΕ σχετικά με τους κινδύνους της κλωνοποίησης.
- Οι επιστήμονες να θέσουν την γενετική και κάθε άλλη επιστημονική γνώση στην υπηρεσία του ανθρώπου.
- Προστασία της ανθρώπινης ταυτότητας και του γενετικού συνδυασμού.
- Να μην ανασταλεί η επιστημονική πρόοδος λόγω του φόβου μας.

9. ΠΕΤΡΕΛΑΙΟ

α. Επισημάνσεις

- Στην Ελλάδα υπάρχουν κοιτάσματα πετρελαίου. Όμως, σταματήσαμε την εκμετάλλευση στη Θράκη για πολιτικούς λόγους.

β. Προτάσεις

- Συνεκμετάλλευση του πετρελαίου στο Αιγαίο με τη μεσολάβηση της ΕΕ.

10. ΤΡΟΦΙΜΑ - ΜΕΤΑΛΛΑΓΜΕΝΕΣ ΤΡΟΦΕΣ

α. Επισημάνσεις

- Οι υγιεινές τροφές σπανίζουν σήμερα.
- Δεν ξέρουμε τι τρώμε και τι θα φάμε στο μέλλον.
- Όλα τα τρόφιμα έχουν ορμόνες, διοξίνες, επικίνδυνα συντηρητικά.
- Με την υπέρμετρη παραγωγική προσπάθεια που έχει σαν σκοπό το κέρδος, κλονίζουμε την ισορροπία του οικοσυστήματος.
- Μεγάλο το πρόβλημα των μεταλλαγμένων τροφών, δεν αντιμετωπίζεται με τη δέουσα σοβαρότητα.
- Εύλογες οι αντιδράσεις των οικολογικών οργανώσεων, η διεθνής βιβλιογραφία επιβεβαιώνει τις ανησυχίες τους.
- Με τα φυτοφάρμακα μολύνονται το έδαφος, ο αέρας, η θάλασσα.
- Απρόβλεπτες συνέπειες από την απελευθέρωση των τροποποιημένων οργανισμών.
- Αποδιοργάνωση φυσικών συστημάτων, καταστροφή βιοποικιλότητας: βλάπτεται η ανθρώπινη υγεία.

β. Προτάσεις

- Να σταματήσει η ανεξέλεγκτη και επικίνδυνη εισβολή των μεταλλαγμένων προϊόντων στην ελληνική αγορά.
- Να ελέγχονται όσα προϊόντα κυκλοφορούν.
- Να εξασφαλιστεί ο διαχωρισμός των μεταλλαγμένων προϊόντων από τα φυσικά.
- Ενημέρωση των καταναλωτών.
- Επιστροφή στις ελληνικές διατροφικές συνήθειες.
- Αναγραφή πάνω στο προϊόν των συστατικών του κατά τρόπο κατανοητό από τον καταναλωτή.
- Να εκλογικεύσουμε τις διατροφικές μας ανάγκες με γνώση.
- Με πρωτοβουλίες ενώσεων καταναλωτών, πολιτιστικών, επαγγελματικών και άλλων οργανώσεων σε συνεργασία με το κράτος. Να γίνει γνωστό όχι μόνο το πρόβλημα αλλά και το μέγεθός του.
- Εθνική αγροτική πολιτική: προώθηση της οργανικής γεωργίας και σταδιακή απεξάρτηση από τα φυτοφάρμακα.
- Απαγόρευση κυκλοφορίας μεταλλαγμένων προϊόντων.
- Βιοκαλλιέργεια με πατροπαράδοτους τρόπους χωρίς χημικά.
- Να ελέγχουμε τι τρώμε.
- Να αντικατασταθεί το χλώριο στο πόσιμο νερό με άλλη ουσία.
- Να δημιουργηθεί Υπουργείο Κατανάλωσης, έλεγχος των παραγόμενων αγαθών.

11. ΞΕΝΟΜΑΝΙΑ

α. Επισημάνσεις

- Το φαινόμενο της ξενομανίας είναι έντονο, αλλά όλοι αδιαφορούμε.
- Προτιμούμε τα ξένα καταναλωτικά προϊόντα.
- Ακούμε ξενόφερτη μουσική.
- Χρησιμοποιούμε ταμπέλες και ξένες ονομασίες.
- Θαυμάζουμε ξένες καλλιτεχνικές δημιουργίες.
- Μεταναστεύουμε για σπουδές στο εξωτερικό.
- Περιφρονούμε τη γλώσσα μας, τα ήθη και έθιμα.
- Ανελέητος και αέναος βομβαρδισμός ξένων στοιχείων.
- Αγνοείται η πολιτική και πολιτισμική παράδοση.
- Υπονόμευση της γλώσσας και του πολιτισμού μας.
- Οι νέοι νομίζουν πως κάνουν την προσωπική τους επανάσταση, επιδεικνύουν εξυπνάδα και δήθεν ανωτερότητα, εντάσσοντας ξένες λέξεις στο λεξιλόγιό τους.
- Μιμητισμός ξένου τρόπου ζωής.
- Ξένες διατροφικές συνήθειες.
- Μίμηση ξένων προτύπων.
- Καταστροφικός μοντερνισμός.
- Αυτός που μιμείται δεν είναι πρωτοπόρος.

Αίτια: Καταναλωτισμός, ΜΜΕ-διαφήμιση, βιαστικές επιλογές, εκμηδένιση αποστάσεων, έλλειψη σοβαρότητας, διεθνισμός, άγνοια και επιπολαιότητα.

β. Προτάσεις

- Επανασύνδεση με τον πλούτο των παραδόσεων.
- Ενημέρωση κοινού.
- Κίνητρα για ντόπια προϊόντα.
- Σωστή κριτική και επιλογή στοιχείων ανάλογα με την προσωπικότητα του καθενός.
- Σωστή διαφήμιση.
- Αντίσταση της ελληνικής γλώσσας στις ξένες.
- Λύση με καλή διαθήκη.
- Αποφυγή δουλικής μίμησης.
- Ισχυροποίηση συνείδησης ως λαού.
- Να διδαχτούμε τον πολιτισμό μας.
- Προβολή της παράδοσης από ΜΜΕ.
- Δημιουργική μίμηση.
- Το σχολείο να μάθει όλο το περιεχόμενο του ελληνικού λεξιλογίου στους Έλληνες νέους, χωρίς όμως να τους κάνει προγονόπληκτους.
- Εμβάθυνση στην ιστορία του τόπου μας, συνειδητοποίηση στοιχείων της ταυτότητάς μας.
- Τα ελληνικά προϊόντα να γίνουν ανταγωνιστικά.
- Επιβολή άμεσων ειδικών φόρων στα καταστήματα που έχουν πινακίδες με ξένες επιγραφές.
- Το Χρηματιστήριο να χρησιμοποιεί «ελληνική ορολογία».

12. ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΝΑΥΤΙΛΙΑ

α. Επισημάνσεις

- Αναπτύχθηκε από αρχαιοτάτων χρόνων λόγω γεωγραφικής θέσης της Ελλάδας.
- Ταιριάζει η ναυτιλία με την ιδιοσυγκρασία του Έλληνα.
- Απασχολεί ευρύ φάσμα εργατικού δυναμικού.
- Είναι αμφίδρομος φορέας πολιτισμού για την Ελλάδα.
- Προσφέρει βοήθεια σε εμπόλεμη περίοδο.